

سخنرانان کنفرانس

Professor Ali Jalali

Visiting professor at the University of Maryland; Chair of e-learning and education

مقدمه

✧ بحثهای ممکن در سخنرانی :

اقتصاد فناوری امروز به مهم‌ترین نیروی محرک در رشد کشورها تبدیل شده است. اگر در گذشته سرمایه مالی و منابع طبیعی پیشران توسعه بودند، اکنون دانش، فناوری و نوآوری در مرکز توجه قرار دارند. اما تحقق این ظرفیت‌ها بدون یک اکوسیستم منسجم و تعامل مؤثر میان دانشگاه، صنعت، بخش خصوصی، پارک‌های فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان امکان‌پذیر نیست. موضوعی که امروز می‌خواهم به آن بپردازم، فرصت‌های نوین اقتصاد فناوری برای تقویت این ارتباطات است؛ فرصت‌هایی که اگر به‌درستی شناسایی و اجرا شوند، می‌توانند بنیانی پایدار برای اقتصاد دانش‌بنیان کشور ایجاد کنند.

۱. شکل‌گیری زنجیره ارزش نوآوری

یکی از مهم‌ترین فرصت‌های اقتصاد فناوری، امکان ایجاد یک زنجیره ارزش نوآوری است؛ زنجیره‌ای که:

ایده‌ها در دانشگاه شکل می‌گیرند

در پارک‌های فناوری و مراکز نوآوری بلوغ پیدا می‌کنند

توسط شرکت‌های دانش‌بنیان به محصول تبدیل می‌شوند

و در نهایت در صنعت و بازار مقیاس می‌گیرند

اقتصاد فناوری شرایطی را فراهم کرده که این حلقه‌ها دیگر جدا از هم عمل نکنند، بلکه به‌صورت یک جریان یکپارچه با یکدیگر تعامل داشته باشند.

۲. فرصت‌های فناوری برای ارتقای نقش دانشگاه

امروز دانشگاه‌ها از حالت آموزش‌محور فاصله گرفته‌اند و به سمت دانشگاه‌های کارآفرین پیش می‌روند. اقتصاد فناوری این امکان را فراهم می‌کند که:

پژوهش‌های دانشگاهی مستقیماً به نیازهای صنعت گره بخورند
اعضای هیئت علمی و دانشجویان در مسیر تجاری‌سازی قرار گیرند

دانشگاه‌ها از طریق لایسنس فناوری، سهام‌داری یا اسپین‌آف‌سازی درآمد پایدار کسب کنند
دفاتر انتقال فناوری (TTO) با ابزارهای فناورانه، همکاری با بخش خصوصی را تسهیل کنند
این تغییر رویکرد می‌تواند دانشگاه را از مصرف‌کننده بودجه به تولیدکننده ارزش اقتصادی تبدیل کند.

۳. فرصت‌های نوین برای صنعت

صنعت امروز با سرعت بی‌سابقه‌ای در حال تحول است. موضوعاتی مانند:

هوش مصنوعی

اتوماسیون هوشمند

تحلیل داده و اینترنت اشیا

انرژی‌های نو و مواد پیشرفته

فرصت‌های جدیدی برای نوآوری و افزایش بهره‌وری صنایع ایجاد کرده‌اند.

در این میان، تعامل نزدیک صنعت با دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان بهترین مسیر برای انتقال فناوری، کاهش هزینه توسعه، و دستیابی به راه‌حل‌های رقابتی است. اقتصاد فناوری کمک می‌کند صنعت از یک مشتری منفعل دانش به یک هم‌سرمایه‌گذار فعال در نوآوری تبدیل شود.

۴. فرصت‌های بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری

نبض اقتصاد فناوری در دست بخش خصوصی است. اکنون:

سرمایه‌گذاران خطرپذیر (VC)

صندوق‌های نوآوری و شتاب‌دهنده‌ها

پلتفرم‌های تأمین مالی جمعی:

نقش کلیدی در خلق استارت‌آپ‌ها و رشد شرکت‌های دانش‌بنیان دارند.

اقتصاد فناوری فرصت‌های نوینی در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد تا سرمایه‌ها را نه در دارایی‌های غیرمولد، بلکه در ایده‌ها و فناوری‌های آینده‌ساز هدایت کنند. این امر علاوه بر رشد اقتصادی، باعث اشتغال دانش‌بنیان و جلوگیری از مهاجرت نخبگان نیز می‌شود.

۵. نقش تحول‌آفرین پارک‌های علم و فناوری

پارک‌های فناوری حلقه اتصال دانشگاه و صنعت هستند.

اقتصاد فناوری به پارک‌ها امکان می‌دهد نقش خود را از صرفاً میزبانی شرکت‌ها، به مدیریت اکوسیستم نوآوری ارتقا دهند:

ایجاد شبکه‌های فناورانه

تسهیل ارتباط کسب‌وکارها با صنعت

ارائه خدمات تخصصی، آزمایشگاهی و مشاوره‌ای

حمایت از صادرات محصولات دانش‌بنیان

پارک‌ها می‌توانند نقطه شروع دیپلماسی فناوری و ارتباطات بین‌المللی نیز باشند.
۶. هم‌افزایی میان ذی‌نفعان: فرصت بزرگ اقتصاد فناوری

اقتصاد فناوری زمانی شکوفا می‌شود که:

دانشگاه‌ها توان علمی ارائه دهند

شرکت‌های دانش‌بنیان توان فناورانه ایجاد کنند

پارک‌های علم و فناوری زیرساخت و شبکه فراهم کنند

صنعت مسئله و بازار ارائه دهد

بخش خصوصی سرمایه و سرعت تزریق کند

دولت حمایت هوشمند و مقررات‌گذاری درست داشته باشد

این هم‌افزایی می‌تواند کشور را از مصرف‌کننده فناوری به تولیدکننده فناوری‌های آینده تبدیل کند.

جمع‌بندی

در پایان باید گفت اقتصاد فناوری نه تنها یک رویکرد اقتصادی، بلکه یک فرصت ملی است.

فرصتی برای:

توسعه نوآوری

افزایش بهره‌وری

رشد شرکت‌های دانش‌بنیان

ایجاد اشتغال کیفی

و تبدیل ایران به یک بازیگر جدی در اقتصاد دانش‌بنیان منطقه

امید است با همکاری همه بازیگران این زیست‌بوم، شاهد شکوفایی نسل جدیدی از فناوری‌ها و محصولات ایرانی باشیم.

شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی
فناوری اطلاعات و دانش